

Zgodnja DANICA

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi pol, in velja po pošti za celo leto 4 glđ. 60 kr., za pol leta 2 glđ. 40 kr., za četrletno 1 glđ. 30 kr.
V tiskarnici sprejemana na leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrletno 1 gold.; ako zadani na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXVII.

V Ljubljani 25. grudna 1874.

List 52.

Koledar za naslednji teden.

Gruden. — December.

27. Nedelja po Božiču. Evangelij: „Simon in Ana v tempeljni“. (Luk. 2.) — Sv. Janez apostelj in evangelist je bil sin Cebedeja, ribiča v Galileji, in Salome, brat Jakopa starejšega. Bil ga je Jezus poklical, in precej se je za njim podal, ter mu je bil stanoviten spremljavec. Gospod ga je pred vsimi drugimi aposteljnimi ljubil, mu dajal očitne znamenja svoje preserčne ljubezni, ker pri zadnji večerji mu je sv. Janez na persih slonel, in na križu umiraje je Jezus njemu svojo preljubo mater v časno preskerbljenje zročil; nasproti pa je tudi Janez ljubil svojega Gospoda s posebno ljubeznijo, on edini med aposteljni ga ni bil zapustil v njegovem terpljenji, temuč ga je do križa spremljal. Po prihodu sv. Duha je s sv. Petrom vred oznanoval sv. evangelij v Palestini. Pozneje se je podal v malo Azijo, kamor je bil seboj vzel Marijo, Božjo Mater, in je imel v mestu Efezu stanovitno prebivališče. Iz tega mesta je ko viši pastir čul nad cerkvami ali škofijami, ki jih je ustanavljal po mali Aziji. Kadar je Marija zvedila, da se ji bliža smertna ura, jo Janez spremlja v Jeruzalem. (Glej 15. velik. serp.)

Po Marijni smerti se zopet verne v Efez. Mestni oblastnik ga ukaže v ječo zapreti, po tem pa v Rim peljati, kjer je bil v kotel vrelega olja veržen, in na otok Patem pregnan. (Glej 6. maj.) Tukaj v pregnanji je pisal skrivno razodenje zastran prigodb cerkve Božje. Po smerti cesarja Domicijana se je po dovoljenji cesarja Nerva spet vernil v Efez, kjer je ko viši pastir vladal cerkve v mali Aziji. V tem poznejšem času je sv. Janez po velicih prošnjah vernih in po notranjem navdihovanji sv. Duha pisal evangelij, v katerem je zlasti pojasnoval in dokazoval Jezusovo Božjo naturo zoper Cerinta in druge krive učeničke. Sv. Janez — popisovaje Jezusovo Božjo naturo — se je povzdignil s svojim duhom kviško k nebesom, kakor orel, in v znamenje tega se mu na njegovih podobah orel pristavlja. (Na njegovih podobah se tudi vidi kelih, iz katerega moli kača, v znamenje, da je pil strup, pa mu ni nič škodoval.)

Kar sv. Janez v svojem evangeliju dokazuje, da je Jezus Kristus Sin Božji, z Očetom vred pravi, resnični Bog, na ravno to meri tudi njegov prvi list, ki ga je, berž ko ne, s svojim evangelijem vred poslal vernim, da ga jim je priporočil. Drugi list je pisal neki gospej Elekti, tretjega pa Gaju. Sveti Janez je ostal vedno v deviškem stanu in je preživel več ko 90 lét. V visoki starosti se je dajal v cerkev nositi, in ko je zamogel le malo govoriti, je vselej te-le besede ponav-

ljal: „Otročiči, ljubite se med seboj!“ Vprašali so ga zakaj da zmiraj te besede ponavlja, in je odgovoril: „Ker je to zapoved Gospodova“. Sv. Janez je v Efezu umrl, kjer so dolgo časa kazali njegov grob, in so ga v časti imeli.

„Otročiči moji, ne ljubimo z besedo, tudi ne z jezikom, ampak v djanji in v resnici“. (1. list. sv. Jan. 3, 18.) —

Sv. Maksim šk. spoz.; ss. Teodor in Teofan, brata spoz.

28. Ponedeljek. Sveti nedolžni otročiči, spričevavci. Ob času Kristusovega rojstva je na Judejskem vladal kralj Herod, bil je Idumejic, tedaj tujic, ki so ga bili Rimljani judom vrinili za kralja. Ta kralj se je silno bal, da bi ga kdo iz kraljeve Davidove rodovine s kraljevega sedeža ne spodrinil; zato je ukazal umoriti svojo soprogo Marijamno in dva njena sina, ker so bili kraljeve Davidove rodovine. Prišli so pa modri iz Jutrovega v Jeruzalem, ter so vprašali: „Kje je kralj judov, ki je rojen? Vidili smo njegovo zvezdo na Jutrovem, in smo ga prišli molit.“ Kralj Herod, to slišati, se je prestrašil, ker se je bal svoj prestol zgubiti; prestrašili so se pa tudi prebivavci v Jeruzalemu, ker so se bali prekucij. Herod je berž sklical vse velike duhovne in pismarje, in jih je izpraševal, kje bi imel Kristus — judovski kralj — od prerokov napovedovani Mesija — rojen biti. Odgovorili so mu: „V Betlehemu na Judejskem“. Tedaj je Herod modre skrivej k sebi poklical, in jih je skerbno izpraševal, v katerem času se jim je zvezda prikazala; in jih je poslal v Betlehem, ter jim je rekel: „Pojdite in skerbno oprašujte po detetu, in kadar ga najdete, pridite mi nazaj povedat, da tudi jaz grem, in ga molim“. Modri so sicer dete našli, Herodu pa niso prišli praviti, ker so bili v spanji opominjani, ter so se po drugem potu vernili v svojo deželo. Herod vidi, da je od Modrih zapeljan, toraj se je silno razserdil, in ukazal je pomoriti vse fantiče, kar jih je bilo v Betlehemu in v vsih njegovih pokrajinah po dve leti in manj starih, ker je mislil, da bode tudi novorojeni judovski kralj med njimi umorjen. Tega hudobnega namena pa ni dosegel, ker je bil sv. Jožef po angeljevem povelji z Marijo in z božjim Detetom bežal v Egipt. Pomorjeni nedolžni otroci niso sicer z besedo Kristusom spričevanja dajali, pa so zavoljo njega svojo kri prelili, in zato jih sv. katoliška cerkev spričevavcem ali martnikom prišteva.

Roka Božja je kmalo zadela tega grozovitega kralja. Strahovita bolezen se ga je lotili. Nekak ogenj mu je gorel po vsih kostéh in po drobavji. Turovi so se mu izpahnilo po vsem životu, červi so iz njega lezli, od prevelicega smradu ni mogel nihče pri njem biti. V obupnosti je izdihnil svojo grešno dušo.

Ljubi kristjani! kdo izmed vas se ne grozi na strašno pregreho tega kralja, ki je dal toliko nedolžnih otrok pomoriti? Še bolj pa se moramo groziti nad hudobo dušnih morivcev nedolžnih otrok. Taki morivci nedolžnih otrok so tisti, ki vpricho njih nesramne pogovore imajo in kvantajo, umazane pesmi prepevajo, nespodobnosti uganjajo, in jih še celo v nesramne, preostudne pregrehe zapeljujejo. Gorje takim dušnim klavcem nedolžnih otrok! —

Ss. Kastor, Viktor in Rogacijan sprič.; sv. Cezarij spr.; sv. Anton mnih spoz.

29. Torek. Sv. Tomaž, nadškof v Kenterburi na Angleškem in sprič., je bil rojen 21. grudnia 1117 v Londonu. Premožni starši so ga v strahu Božjem izrejevali in dajali v domače šole. Mladeneč, lepe postave, bistrega uma, dobrega spominja in čistega življenja, je v šolah prav prav dobro se učil, zato so ga starši dali v Pariz na visoko šolo. Iz Pariza pride domú in kenterburški nadškof Teobald je kmalo spoznal njegove posebne zmožnosti; poslal ga je po njegovi lastni želji na Laško v Bolonijo in na Francosko v Osker učit se cerkvenih in državljanskih pravic. V vsih vednostih izučnemu mladenču podeli nadškof štiri cerkvene manjše redove (blagoslove), in ga pošilja kot svojega opravnika v Rim. Leta 1151 si ga izvoli in posveti velikega dijakona v Kenterburi. Tomaževa učenost in razumna delavnost čedalje bolj slovi. Mladi kralj Henrik ga izvoli kancelarja (pervega ministra) v svojem kraljestvu, in mu podeli veliko posestva. Kralj ga ljubi kot svojega naj večjega prijatla, zroči mu svojega starejšega sina v izrejo, in prepuša mu skoraj vse vladarstvo. Tomaž pa je bil vsega tega zaupanja jako vreden.

Povsod je razodeval svojo razumno in krepko delavnost v vladarstvu, ter je po vsi svoji moči skerbel za dušni in telesni blagor ljudstva. Po smerti kenterburškega nadškofa Teobalda Henrik sklene Tomaža na njegovo mesto postaviti. Tomaž se tega silno prestraši, ker je dobro vedel, da se kralj v cerkvene reči rad vtika, in da ne bo mogel z njim v miru živeti; torej se te časti in tega bremena brani. Ko pa kralj pri svojem sklepu ostane, je bil Tomaž po njegovem prizadevanji zvoljen škof v Kenterburi. Tomaž se dá duhovna in škofa posvetiti 3. rožnika 1162. Kar je Tomaž čutil, to se je zgodilo. Kralj sega v cerkvene pravice, daje cerkvi škodljive postave, in namérja, zvezo angleške cerkve z Rimom — s papežem — popolnoma raztergati. Nadškof se temu brezbožnemu početju ustavlja z apostolsko serčnostjo: Kralj mu preti ječo. Nadškof na tihem zbeži k papežu Aleksandru III, ki ga milostljivo sprejme, in ga priporoči mnihom cistercijskega samostana v Burgundiji, da naj ga sprejmejo, dokler se homotije z angleškim kraljem ne vpravajo.

Henrik zvê, da je Tomaž v Burgundiji pri mnihih, in jim s pismom močno žuga, če ga ne odpravijo iz svojega samostana. Sveti mož se boji, da bi mnihi za voljo njega kake škode neterpeli, in podá se na Francosko k kralju Ljudoviku, kateri ga je bil k sebi povabil. Po vpravanih homotijah je nadškof po papeževem prizadevanji nazaj poklican. Ljudstvo ga z naj večim veseljem in z veliko slovesnostjo sprejme. Nadškofovi sovražniki pa ne nehajo ga pri kralju obrekovati in černiti, da zoper njega in njegovo vlado sovražne naklepe kuje. Zato kralj večkrat toži, da v svojem kraljestvu z enim duhovnom ne more miru imeti. Iz tih besedi so brezbožni obrekovavci posneli, da bi kralju prav vatregli, ko bi mu nadškofa s pota spravili. Štirje plemenitaji ga napadejo v njegovi palači. Nadškof zbeži po mostovžu v cerkev. Duhovšina zapre cerkovno vrata, nadškof pa jih odpre, rekoč: „Cerkev Božja se ne zapira,

kakor kaka terdnjava“. Vojakom, ki so bili priderli v cerkev, reče: „Na povelje Božje se varujte, da tem mojim kaj žalega ne storite“. Po tem sveti nadškof poklekne, priporoči Bogu, blaženi D. Mariji, sv. Dioniziju in drugim svetnikom, cerkvenim patronom, cerkev in sebe, ter pomoli svojo sveto glavo morivcem, ki mu jo prekoljejo 29. grudnia 1170, v 53. letu njegove starosti. Na njegovem grobu se je godilo mnogo čudežev, zato ga je papež Aleksander prištel med svete spričevavce.

Vodilo sv. Tomaža: „Rajše hočem umreti, kakor sveto cerkev izdati deželnemu vladarju“. — Tega svetega borivca za cerkvene pravice junaško posnemajo sedanji škofje in duhovni na Švicovskem in Pruskem, ker se dajo rajše ali iz dežele pregnati ali pa v ječo zapreti, kakor pa se vdati zoper cerkvenim postavam protestantovske brezbožne vlade. —

Sv. David kralj in prerok; sv. Krescent, učenec sv. ap. Pavla; sv. Marcel opat.

30. Sreda. Sv. Nicefor sprič. je živel ob času cesarja Valerijana na Jutrovem; njegovo ime je deleč okrog slovelo. Nicefor je imel prijatla, duhovna Sapricija, ki sta se prav priserčno ljubila. Pozneje pa je satan njima vnel ogenj hudega razpora, čertila sta se takó, da še drugi družega pogledati ni hotel. Nicefor pa je kmalo spregledal pregreho in je Sapricija odpuščenja prosil, pa zastonj, Sapricij se ni hotel spraviti z njim. Med tem se je začelo hudo preganjanje kristjanov, Sapricij je bil zgrabljen in pred sodnika vlečen, pred katerim je z svo serčnostjo Kristusa spoznaval, in po nobeni ceni se ni dal prisiliti, da bi bil daroval bogovom. Po grozovitih pa junaško prestanih mukah je bil Sapricij k smerti obsojen. Nicefor to Sapricijevo stanovitnost zvê, ves vesel teče na moriše, ker terdno upa, da Kristusov spričevavec mu ne bo odpuščenja odrek. Nesrečni mašnik pa se tudi na morišu noče spraviti s svojim bratom. V tem trenutku ga milost Božja zapusti, smerti se zboji, Kristusa zataji in malikom daruje; od Nicefora pa se proč oberne, ko ga milo prosi in opominja, da naj ne zgublja pripravljenega plačila. O tej žalostni prigodbi Nicefor začne vpiti: „Tudi jaz sem kristjan, in molim Kristusa Boga, ki ga je uni zatajil; mene namesto njega umorite“. Rabeljni stermijo, da se sam prostovoljno v smert ponuja, in da ne neha na glas spoznavati, da je kristjan, in da studi bogove narodov. Sporočilo se je to deželnemu poglavarju, kateri Nicefora po junaško prestanem bičanju k smerti obsodi. Tako je tedaj Nicefor z vero, s ponižnostjo in z ljubeznijo zaslužil mučeniško krono, ki je bila Sapriciju namenjena; 30. grudnia l. 259 je bil ob glavo djan.

Njegove košice so bile po čudoviti Božji naredbi v Istrijo prenesene, in v mestu Peteni s spodobno častjo hranjene, kjer so tega svetega spričevavca kot pervega patrona petenske škofije častili in njegov praznik 30. grudnia slovesno obhajali. Ko pa je bila petenska škofija od papeža Pija VI s teržaško zedinjena, so jeli tudi tam tega svetega spričevavca častiti, in njegov praznik se ravno ta dan obhaja v teržaški, goriški in v naši škofiji.

Vodilo sv. Nicefora so bile besede svetega Pavla, ktere pa je bil nesrečni mašnik Sapricij popolnoma pozabil, in te besede so: „Ko bi svoje telo dal, takó da bi gorel (ga mučenstvu podvergel), ljubezni pa bi ne imel, mi nič ne pomaga“ (I. Kor. 13, 3.) k večnemu zveličanju. — To žalostno prigodbo s Sapricijem in besede sv. Pavla naj bi si globoko v serce vtisnili vsi, ki v sovraštvo živê. —

Ss. Manavet, Sevêr, Apijan, Donat in Honorij sprič.; sveta Anisija sprič.; sv. Anisij škof spoz.

31. Četertek. Sv. Silvester, papež spoz., je bil v Rimu sin pobožnih staršev. Njegov oče Rufin je umrl, ko je Silvester še deček bil; bogoljubna mati izroči dečka bogaboječemu duhovnu Cirinu v poduk, kateri ga v keršanstvu in v družih vednostih podučuje. Silvester svojega blazega učenika v vsem njegovem djanji in nehanji zvesto posnema. Papež Marcelin sprejme pobožnega mladenca med rimsko duhovšino in ga mašnika posveti. Tisti čas je bila sveta cerkev še v veliki stiski. Cesarja Dioklecijan in Maksimijan sta kristjane neusmiljeno preganjala in morila. V tisti stiski je bil sveti mašnik, poln žive vere in goreče ljubezni, noč in dan na nogah, ker je omahljive v sv. veri poterjeval, maloserčnim serčnost dajal, žalostne tolažil, umirajočim na strani stal; bil je oče ubozih, zapuštenih vdov in sirot.

Poslednjič se je Bog svoje stiskane cerkve usmilil. Cesar Konstantin je 12. vinotoka 312. leta pod varstvom svetega križa svojega nasprotnika premagal, je jel v Kristusa verovati, in je po vsem svojem cesarstvu prepovedal preganjati kristjane. Po smerti papeža Melhijada je bil sveti mašnik Silvester enoglasno izvoljen njemu naslednik, ki je cesarja Konstantina kerstil, in cesar je bil s tim ob enem ozdravljen gobove bolezni. Po navodu papeža Silvestra je Konstantin več cerkvá sozidal, in jih je z obilnimi prihodki previdil. Silvester si je neutrudoma prizadeval sveto katoliško cerkev po vsem cesarstvu razširjati; posvetil je 65 škofov, ktere je pošiljal keršanskim srenjam. Ko je sv. cerkev pred zunanjimi sovražniki mir imela, je jel njen notranji sovražnik mir podérati in edinost v veri tergati; in ta je bil — v tem koledarji že večkrat imenovani — brezbožni Arij. Zoper njega je bil razpisan cerkveni vesoljni zbor v Niceji l. 325. Zbralo se je bilo 318 škofov. Silvester v ta zbor ni mogel priti zavoljo svoje starosti, poslal pa je vanj dva duhovna rimske cerkve, in na mesto sebe je postavil Hosija, škofa v Kordubi na Španjskem. Vsi škofje so Arijevo krivo vero obsodili in zavergli, in so vse svoje sklepe in določila poslali v Rim papežu v poterjenje. Silvester skliče v Rimu cerkveni zbor, in vpríčo 272 škofov izreče naslednje besede: „Vse, kteri bi se prederznili napadati sklepe svetega, vesoljnega zbora v Niceji, pahnemo iz cerkve“. Vsi škofje odgovoré: „Takó naj se zgodi!“ Sv. Silvester je dal cerkvi veliko koristnih in tehtnih postav, z nebeško modrostjo jo je vladal 21 lét, 10 mescev in 1 dan; sklenil je svoje delavno življenje v hudih in mirnih časih 31. grudna leta 335. —

Sv. Kolumba dev. sprič.; sv. Herm sprič.; sv. Zotik maš. spoz.; sv. Barbacijan maš. spoz.; sv. Melanija mlajši.

Spreljubi bravci! če se danes v koledar preteklega leta, ki se s svetim s Silvestrom končá, nekoliko ozremo, in se čudovitega življenja svetnikov in njih prečudnih dél spominjamo, moramo s kraljevim prerokom Davidom reči: „Čudoviten je Bog v svojih svetih. Hvaljen bodi Bog!“ (Psalm 67, 36.) J. V.

Sveti večer.

(Resnična prigodba.)

Dobro uro od vasi Mrave, zdaj pa ob cesti (na Poljskem), je stala mala, revna bajtica. Prebival je v nji Jaka Rogora, prav pošten, pa ubožen mož; sej veste, dragi bravci, da bogastvo in poštenje ne hodite vselej vétric. Zraven revne kočje je imel Jaka le še kosec verta in starega konja; ker je pa pridno delal, si je

vender prisluževal kosec pustega kruha. Malo je imel, pa tudi za to je bil Bogu hvaležen; nikoli ni tarnal čez svoj stan, živel pa je s svojo ženo Marjeto v delu in v miru. V celi vasi ni bilo zakonskih, kteri bi živeli v taki lepi edinosti in tako bogaboječe prenašali pomanjkanje, kakor ta dva.

Pri tem sta bila Jaka in njegova žena prav usmiljenega serca. Akoravno je samima v časi kruha primanjkovalo, sta ga vender rada delila z ubogimi; zakaj sama sta večkrat poskusila, kako bitko je človeku, kadar ga sila tare.

Poslušajte pa, kaj se je nekega večera primerilo v Jakopovi bajtici. Bilo je ravno na Sveti večer; mraz je bil hud, sneg sul, da ni bilo stopinj poznati, veter je piskal in ferračil snežne kosmulje na vse strani.

V Jakopovi kočici je luč berlela in borna večerja je bila na mizi. Jaka in njegova žena zdihneta k Bogu, k naj svetejšemu Detetu, čigar rojstvo je ravno vesoljni svet preslavljal, in sedeta k mizi. Ravno pa ko zajmeta, se zasliši lahno terkanje na duri in zdihljeji, kakor da bi kdo prosil, naj ga pustita notri.

Jaka dene žljico z roke in pravi: „Slišiš, Marjeta?“

Žena: „Slišim pač, kakor bi nekdo zdihoval in prosil pred durimi.“

„Pojdem odprét“, reče Jaka.

„E, kdo vé, kaj je to? Morebiti se je kak potepin priplazil in se pači pred durimi kakor berač. Tako deleč sva od vasi, in ni varno komu odpirati; nimava sicer kaj, toda zanikaren človek se na vse polakomni.“

„Nikar tega ne govori, Meta“, odgovori Jaka, „kdo bi k nama ubogima hodil na rop? Veš kaj? morebiti je to kaki nesrečen berač, ki na dvorišu prezeba, ali pa popoten siromak — in pa nocoj je Sveti večer, spodobi se biti usmiljenim do slehernega.“

Nato vstane Jaka s klopí in gre duri odpirat. Ali pred durimi ni bilo nikogar; pa na tléh se je nekaj črnilo in slišati je bilo tihih zdihov kakor od umirajočega.

Jaka zakliče ženi, da naj prinese luč, in kadar Meta pride z lučjo, zagledata na zemlji v blatu nekega mladega dečka. Ležal je kakor mrtve, le včasi je otožno zajechal.

„Moj Bog, pomagajva!“ reče Jaka, „tukaj nekaj ubožec fantič pojema.“ Zdajci vzdigne revčeka s snega in ga nese v kočjo. Jaka in Meta ogledata ubožeca, in spoznata, da je na pol zmrznil. V eni sapi prinese Meta z dvoriša snega in začneta ga dergniti. V nekterih trenutkih deček odpre oči, poverne se k zavednosti. Jaka ga odene s kožuhom, Meta pa pogreje malo óla (piva), ki sta ga imela pripravljenega za Božič, in ga mu dá vžiti.

Kadar se je ubogi fantič z gorko polivko nekoliko ogrel in k moči prišel, popraša: „Kje pa sem, dobri ljudje?“

„Nič se ne boj“, reče Jaka; „zahvali Boga, da te je obvaroval smerti; v tem hudem mrazu bi bil zanesljivo zmrznil.“

Revček povzdigne oči in zdihne, hvaleč Boga ter reče: „Hvala Bogu in vam, da ste me obvarovali smerti. Bog vam to stokrat poplačaj!“

„Odkod si, fantek?“ ga popraša Meta.

„Ubožen študent sem“, odgovori deček, v mestu sem v šolah. Imam prav ubožne starše in šel sem domu na praznike z njimi se poveselet o Božiču. Nisem imel s čim plačati, da bi se vozil, mógel sem torej peš iti. Mislil sem, da lahko pridem; onemogel pa sem na potu, dolgo mi je bilo treba počivati, zato se mi je zapoznalo. Imel sem še tri milje domú, kamor sem mislil še nocoj priti — na Sveti večer, prehitela pa me je temna noč,

sneg je tako sul, da nisem nič vidil; zašel sem in že sem menil, da bom kje v snegu zmrznil, kar sem ne-
previdoma zagledal luč. Oserčil sem se in zaklical: Moj
Jezušek, ki si se rodil v revnem hlevu, obvaruj me
nocoj v noč svetega Božiča! Nategnil sem vse moči in
kobacal naprej, tukaj pa prav pred durimi so mi noge
odrevenele in dalje ne vém, kaj se je z menoj godilo.“

Jakatu in njegovi ženi so solze oči zalile. „O hvala
Bogu“, sta rekla, „da te ni pustil konec vzeti. Midva
pa sva hvaležna Najvišjemu, da je nama Sveti večer
poslal gosta, kteremu, če tudi ubožna, zamoreva po-
streči.“ — Nato povabita študenta k večerji; on pa ves
bolehen, še žljice ni mogel do ust prineesti. Jakopovci
povečerjajo, zapojó božično koledo v čast Novorojenčku
nebeškemu, dobro odenejo strudenega študenta in gredó
k počitku.

V jutro Jaka vstane in vidi, da študent je po sil-
nem premrazenji hudo obolel. Kuhala ga je vročina in
tako ga je glava bolela, da skor govoriti ni mogel.
Smilil se je Jakatu in njegovi ženi ubogi dijak in Jaka
kar konja napreže in se pelje na pristavo, kjer je zdrav-
nik o praznikih stanoval. Brez pomude le-tá obišče reveža
študentka, mu dá nekaj zdravila in naroči, da naj va-
rujejo bolnika.

Dva dni je bolehal siromak dijak. Jaka in Meta
sta mu stregla kakor lastni oče in mati. Dala sta mu
svoje posteljne cjohe, sama pa sta na terdih klopéh pre-
nočila; in Meta je zaklala poslednjo putko, da je rev-
čiku pripravila malo juhe, kakor je bil zdravnik na-
ročil.

Že tretji dan je bil študent zopet zdrav in s solz-
nimi očmi je zahvalil Jakopove za njih usmiljenje. „Nič
nimam,“ je djal, „Bog pa bo to nadomestil, da ste za-
me tako po očetovsko poskerbeli v nesreči. Serčno bom
za vas molil k Bogu, in če se po dobroti Božji kaj iz-
učim, ljubeznjivi moji, nikdar vas ne bom pozabil!“
Jakatu in Meti še poljubi roko in se spravlja na pot.
Jaka vidi, da je študent precej slab, napreže in popelje
ga še dobro miljo za vás naprej.

Niso vedili ljudje tega dobrega dela, ki sta ga sto-
rila Jaka in njegova žena, razun le sama in Bog, kateri
z ljubeznijo gleda na vse čednosti in vsako lepo delo
obilno obdaruje.

* * *

Mnogo, mnogo lët je preteklo od tega časa. Jaka
se je bil močno postaral; tudi njegova žena Meta je
kimala z ošabelimi. V ubožno kočó se je vselila dopolna
revšina in pomanjkanje. Stara si nista več mogla pride-
lovati kesa kruha, kakor v mladih letih. Primanjkovalo
jima je torej živeža in po cele dni sta mogla stradati.
Nista imela ne sorodnikov ne dobrotnikov, ter ju je
poslednje dni življenja čakala palica in mavha prosjaška.

Britka nezgoda je bila zadela Jakata in Meto, ven-
der nikoli in nikdar nista omahovala v zaupanju na
Božjo dobroto. Poslednjič pa je pritisnila naj hujsi nad-
loga. Stara bajta se je jela gruditi, raztergana streha
se je udirala in veter je frulil skoz široke spóke v izbo.
K pomarjkanju je pritisnila še ostra zima, ni bilo ne
hleba ne derv, da bi se ogrela. Po novem letu sta imela
še dolg plačati, pa ni bilo s čim; t-rej sta vsak dan
pričakovala, da bodeta iz revne kočice izgnana.

Tako se je godilo tema ubogima poštenima člove-
koma, ko so se na novo bližali božični prazniki. Vsi
ljudje so se veselili rojstva Gospoda in Zveličarja Je-
zusa, peli vesele koledé (božičnice) in vživali večerjico
na Sveti večer. V Jakobovi koči je gorelo na ognjišču
nekoliko hoste, za večerjo nista imela nič, razun kosca
suhega kruha. Žalosten je bil ta večer, veter je bučal

in piskal skoz razpokline v izbo. Stara ubožca sta mraza
dergetala in žalostna se solzila.

Tako sta Jaka in Marjeta sedela bridko užaljena,
kar nekdo tiho poterka na duri.

„Nekdo terka,“ pravi Meta.

„To se ti le zdi,“ odgovori Jaka, „morebiti veter
z durimi otresa.“

Ali terkanje ni pojenjalo, temveč čedalje glasneje
se je slišalo. Stari Jaka vstane s klopi in gre odpirat.
Kako pa se je začudil, ko je zagledal pred bajto velike
sani in je pri durih čakal neki gospod v kozuhovino
zavit.

„Hvaljen bodi Jezus Gospod novorojeni!“ se oglasi
neznani človek.

„Na vse večne čase,“ Jaka pobožno odgovori.

„Ali nas sprejmete za goste nocoj na Sveti večer?“

„O velemožni gospod, zakaj ne? Ali kaj čete pri
nas početi? Tu v koči ni ne ognja ne kosca kruha za
vas; do vasi ni deleč, tam dobite bolj pripravno preno-
čevanje.“

„Ljubi starček,“ reče neznani, „mi pa vender po
vsaki ceni točemo pri vas prebiti Sveti večer.“ —

Jaka se je začudil in povabil goste v izbo.

„Dober večer, mamica gospodinja!“ pozdravi ne-
znani Meto in odloži kožuh.

Pokazalo se je, da je duhoven. Ozre se na Jakata
in Meto pa na skorjo suhega kruha, ki je ležal na mizi,
in si omane oči, kakor bi solze zakrival.

„Usedita se, ljuba stara, in poslušajta,“ reče du-
hoven; „naj vaji poprašam, če kaj pomnita, kako sta
bila pred dvajset leti sprejela ubozega študenta, ki je
bil od mraza na pol zmrznil.“ —

„O pomnim,“ odgovori Jaka, „bilo je to ravno
kakor nocoj, na Sveti večer rojstva Božjega.“ —

„Ta študent je bil pri vas bolan“, reče duhoven
dalje, „vi pa ste mu stregli kakor oče in mati, dokler
ni ozdravel.“

„Dopolnili smo le to,“ odgovori Meta, „kar je Bog
zapovedal.“

„Lejta, častita stara,“ reče duhoven nato, „ta ubogi
študent sem bil jest!“

Jaka in Meta se neizrečeno začudita, ne moreta
svojim očem verjeti; duhoven pa vstane in jima v si-
novski podložnosti roke poljubljuje.

Jaka se brani rekoč: „Prosim, častiti gospod, kaj
to počenjajo?“

„Pustite mi poljubiti roke,“ pravi duhoven, „sej
ste mi bili dragi oče in druga mati. Ko sem se pred
dvajset leti z vami poslovil, sem bil obljubil, da bom
za vas molil in se vas zmiram spominjal. Molil sem in
vaš spomin sem ohranil v srcu. Nimam nikogar na
svetu; starši so mi že davno umerli — vidva sta mi
zdaj oče in mati. Imejta me za svojega sina!“

Stara sta veselja jokala in duhoven je govoril
dalje: „Postal sem tukaj v vasi duhovni pastir (fajmo-
šter) namesto vašega duhovna, ki so tu nedavno umerli.
Vzel bom vaji toraj, preljuba stara, k sebi. — Vender
nocojšni sveti večer Božjega rojstva se bomo skupaj
pomudili v spomin tistega večera, ko ste bili mene
zmrznjenega in revnega sprejeli v svojo priprosto hi-
ščo.“

In zdajci pokliče še služabnika in voznika, ki sta
prinesla kaj za vžitek in dobrega vina iz sani, položila
na mizo in razsvetlila izbo s svetili, da je bilo vse svetlo,
kakor na Božji god. Prišel je duhoven enako z enakim
povračevati, in je vse k večerji povabil. Tako so, v sve-
tem veselji obhajali Sveti večer in hvalili Boga vsega-
mogočnega.

To je bila dogodka z zakonakimi Jakopovci in
ubogim študentom.

Duhoven je bil vmésten v Mravi za ondotnega pastirja, in vzel je k sebi oba ljuba stara in skerbel je za nju v sinovski vdanosti kakor za lastne starše. Kadar sta bila pa oba umerla, postavil je njima na pokopališu spominek z lepim napisom, kateri se tam vidi še dandanašnji. (Po „Blahovéstu“ iz poljskega Dzwonka.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Afrikanski misijon.) Slavna Marijna družba na Dunaju nam je poslala naslednje pismo, ki kaže napredek misijona v srednji Afriki.

Iz Kaire (v Egiptu) 25. okt. 1874.

To pot vam vém naznaniti, da že tretja apostolska karavana je ravno kar odrinila v notranjo Afriko. Opravili so naši novi misijonarji duhovno vaje, imeli še veliko peto mašo v čast sv. velikega angelja Rafaela, da bi jih zdrave vodil in ohranil na dolgem in trdnem popotovanji, kakor je vodil svoje dni bogoljubnega Tobija, podelil se je sv. blagoslov s sv. R. Telesom in obmolila se je še kratka molitev, — potem so odrinili pod vodstvom čast. generalvikarija o. Stanislava Carcereri-a iz cerkve na dve Dahabiji (veči ladiji), ki ste jih čakali na Nilu. Zgodilo se je to v omenjeni praznik sv. vel. angela Rafaela proti večeru. Ni bilo čisto nič vetra, niso bili še razpeli jader do jutra prihojnega dne, ter so še vsi duhovni maševali ta dan... Bili so naši misijonarji pri odhodu prav dobre volje in zadovoljni, vsi goreči za zveličanje duš ubozih zamurcev. Njih imena so: Č. o. Stanislav Carcereri iz škofije Trani (Apulija) in č. bb.: Pavel Rossi iz škofije veronske, Januvarij Martini (iz škofije torinske), Al. Bonomi (iz škofije veronske), vsi trije zamurskega vatava v Veroni. Tovarši o. Stanislava č. o. o.: Jan Kerst. Carcereri (šk. veronske), Alfons Chiarelli (šk. čenedske), Kamil Bresciani (šk. veronske). Dalje kleriki: Hanibal Perbellini, Vinc. Marzano, Karmin Loreto, — vsi 3 bogoslovci. Potlej bbr. laika: Jožef Righetti in Jožef Bergamaschi. Pa katekista iz veronskega inštituta: Frančišk Papagni in Jožef Aresani. Zraven tih so šle (za dekliške šole) tri redovnice sv. Jožefa iz Masilije. Sklep je priporočevanje do brotnikom v molitev, da bi jih Bog na dolgem in nevarnem popotovanji vsih nesreč obrvaroval in jih srečno pripeljal do njih namena. Podpisan: Jernej Roller, superior misijonske hiše za afrik. misijon v Kairi.

Iz Kranja, 9. dev. 17. marca š. t. l. je bila naša fara zgubila svojega pastirja g. Jan. Reša. Ta dan je Kranjska fara ovdovela, in bila je vdova do današnjega dne. Danes pa je Kranjska fara zopet dobila si fajnoštra in dekana v osebi č. g. Ant. Mežnarca, kterega so mil. gospod knezoškof gotovo zaradi zaslug, ktere si je s 17letnim marljivim duhovnim pastirstvom v Kranji pridobil, imenovati blagovolili na tako vzvišeno mesto. Večerni vlak je pripeljal prečastitega nam dekana. Bili so prav častno sprejeti. Ko je bil vlak na postaji obstal in so bili g. dekan stopili iz njega, naznanil je strel prihod duhovnega očeta, zvonovi v farni cerkvi in po vseh podružnicah cele fare pozdravijo z lepo obranim zvonjenjem svojega gospodarja. Na kolodvoru pa se je bilo zbralo obilo ljudstva, gosposkega in kmetijskega, mestno predstojništvo in še več družih mestnih gospodov, in spoštovani naš župan blagorodni g. Karol Šavnik je v imenu mesta pozdravil s prepriserčnimi besedami došlega gosp. dekana, kateri so ginjenega serca zahvalo izrekli vsem pričujočim za častni sprejem. Zunaj kolodvora je stalo več voz in nar lepša kočija je sprejela gg. dekana in mestnega župana. Odpeljali so se

potem — voz za vozom — med strelom in zvonjenjem v mesto; množica pa je klicala: Živjo! Slava!

Pred cerkvenimi vratmi se ustavijo vozovi. Med tem časom pa se je zbralo v farni cerkvi toliko ljudstva, kakor o naj večih praznikih; 5 duhovnov je stalo cerkveno oblečenih pri cerkvenih vratih in cerkev je bila, kolikor le mogoče, vsa razsvitljena. Vis. č. g. dekan stopijo iz voza, in g. vikar — drugi duhovni pomočnik namreč se je bil z g. dekanom vred iz Ljubljane pripeljal — jim podá kropilo z besedami: „Duhovni in ljudstvo Vas pozdravljajo dekana“; orglje se oglašé in pevski zbor s pesmijo, za ta dan nalaš sestavljeno, pozdravi novo došlega g. dekana. G. dekan pridá pred altar, so se oblekli v cerkveno opravo in dali sv. blagoslov z Najsvetejšim. Vsemogočni naj nam ohrani g. dekana mnogo lét! Sprejem je bil res veličasten in ta sprejem naj bo odgovor na vse to, kar se je po „Tagblattu“ in „Slov. Narodu“ pisarilo o vis. č. g. našem dekanu! Slovesno vmestovanje pa bode 27. t. m. ob devetih.

Blagri nove dobe. Eden liberalnih listov je une dni vedil povedati iz Štajerskega med drugim to-le: Še huje ko mraz nas stiska pomanjkanje tako potrebnega denarja. Od kod ga dobiti? Zasluzka ni, cena kmečkih pridelkov čem dalje tem nižje pada. Potrebne reči morajo biti, in davek se mora plačati.“ —

V Celji je bil neki Goleš v enem tednu tretji, ki so bili k smerti obsojeni. Le-ta poslednji zato, ker je umoril žensko, ki ga po dolgem znanji ni vzela v zakon. — Nad zločinstvom se svet grozi, nejevero, ki je tega vzrok, pa razširja. To je „novo omikovanje!“ —

Nekega 18letnega šterka v Šenpetru na Štajerskem je ves dan serditost grabila, pa nihče ni vedil, zakaj. Serdit gre od hiše v Dravberg po soli, spotoma nikogar ne pogleda in ne ogovori. Sreča ga 16letin pastir v težkih cokljah in zavpije tik njemu: „Ti tere ti, lahko tako tekočim pastirjem v čevljih: „Ti tere ti, lahko tako naglo hodiš, ko imaš škornje!“ Uni napihneni čemerikar misli, da njega zmérja s tercem (ki pomeni „butec“), mahne fantiča s težko palico po glavi, da se kar na tla zavalí, in ne dosti, ga potem še dvakrat udari in z nogama pehá! V nekoliko urah je fantek umerl, morivca so pa žandarji v Slovenji gradec v ječo gnali. — Vera uči, da mora človek svojo hudo voljo in čmernost premagovati in se v voljo Božjo vdati. Se vé, ako se pa od vsih strani zaničuje veta in duhovni, ki vero učijo, potlej ri čudo, ako je divjaštvo čedalje večje.

Svetemu Frančišku Ksaveriju.

O sveti mož Frančišek Ksaverjan-ki,
Za Jezusa ves gorel si v ljubezni,
Tisuče duš si rešil pekla brezni,
Apostelj vneti Japon — Indijanski!

Pridobi nam v slavi zveličanski,
Da serčni smo za sveto vero, trezni;
Ukroti zmaja, v peklo ga pogrezní,
In prosi mir katolijski zemlji Španjski. —

Zedini z Bogom serca zdaj serdita,
Naj bratu brat podá rokó prijazno,
Ker veš, kak drage duše so človeške!

Sej krona tvoja bo tem bolj častita,
Za koljkor bolj bo brezno pekla prazno,
Množile bodo trume se nebeške. —

Radoslav.

Razgled po svetu.

Nemško. „Germania“ k temu, kar je Bizmark 5. grud. v državnem zboru zoper papeža govoril, pristavlja nekatere plemenite besede. Pravi pa: „Kadar je bil kancler Bizmark začel govoriti o osebi sv. Očeta, mu je nekaterekrat glas pojema; obledoval je; nekak rahel potres je gibal ves njegov život; pil je nekatere kozarce vode, in slekel je vojaško suknjo, da bi se ložej kretal. Temu se ni čuditi; kdor je papeža, za tem umerje! Prerokba se pričinja spolnovati. Upajmo, da ta osoda bode zadela reč, katero gospod Bizmark predstavlja, in ne njegove osebe. Gotovo pa je peti dan grudna označeval začetek konca za njegovo reč. Nemško cesarstvo nima več poslanca pri rimskem Stolu. (Odpravili so ravno zdaj to poslanstvo.) Bodi si! Nikoli papeži niso imeli na Nemškem tako velikega in serčnega kardela, kakor ga ima sedaj jetnik Pij IX v naši deželi. Pa tudi to še ni vse.“ — Slava bratom katoličanom na Nemškem!

Arnim je obsojen na tri mesece v ječo, ali prav za prav na dva mesca, ker en mesec med pravičanjem mu je tudi yštét. Pritožil pa se je Arnim tudi proti tej obsodbi. Čudno je, ali pa ne, da dunajska judovska „Neue Freie Pr.“ je poprej naznanila obsodbo na Dunaju, kot je bila v Berlinu razglašena. — Zapazite si pa o tej priliki, vi nespremišljeni lažiliberalci, kako vam svet plačuje preganjanje katoliške Cerkve: Arnim, kakor „Unità“ opazuje, je leto 1874 pričel s tim, da je 1. jan. pri francoskem ministru Decazes-u se pritoževal čez pastirska lista dveh škofov, ki sta se mu zdela premalo spoštljiva do Bizmarka; in dokončuje Arnim leto s tim, da ga je ravno tisti Bizmark in še to leto v ječo obsodil! —

Iz Španjskega se naznanuje, da španjska vlada je zopet razdjana. Tako tedaj Bizmark in liberalci tudi s svojim Serranom nimajo sreče — ravno tako, kakor je sploh s prekucuhovskim počenjanjem.

Drobne novice. Iz Aleksandrije ste odšli dve potni kardeli na preiskovanje pokrajin ob Nilu. Vsaka ima osem evropskih in 12 egiptovskih častnikov, pa 63 vojakov. Odpravili so se proti Sudanu, preiskovali bodo Darfur in Kordofan, in dalje ravniki ob zahodu Alberto-Njanza, ter bodo poročevali svoje skušnje. — Duh brezbožnosti meša in moti katoliške države; tudi mexikanski kongres pretresa ločenje države od Cerkve. — V francoski zbornici padajo debele na Garibalda zaradi njegovega plazarstva po Francoskem v zadnji vojski; poročevalec Perot ga obdolžuje izdajstva. Njegova naloga je bila, da naj zabrani Prusom prehod skozi soteske pri Dijonu kar pa ni poskušal storiti, ne dan ne uro. Ako bi bil Garibaldi na Francoskem, bi ga vstrelili... No, lep general to! — Vikai škof Manning se je že povernil iz Rima v London, kakor tudi dva druga angleška škofa. Pričujočnost teh 3 škofov v Rimu je frajmavrarje silovito prestrašila. Bojé se, da papež v ječi in nekaj malo škofov utegne Angličane spreobrniti. „Gazzetti d'Italia“ se piše iz Londona: „Sumi se, da veliko število protestantskih pastorjev ni družega kakor poslanci jezuitov.“ (Mavtarskih petolizcev znamenje je med drugim to, da jim iz ust, iz ušes in nosnic visé „jezuiti“, „jezuitovski“ itd., ter vse z „jezuiti“ ometujejo. To si smé tudi kak slovensk psevdoliberalen list za ušesa zapisati.) — Zagrizeni Garibaldi, piše „Unità“, je prav žalostnega zdravja, opira se zmeraj na dve berglji, v rokah ga terpinčijo bolečine in ne more vselej pisati, nameri se, da z dvema perstoma komaj pero derži. Bojé se, da bo to čudna figura v laškem zboru, ako pride. — Bizmark je v nemškem državnem zboru

tako dolgo počenjal, da si je pridela nemški „pfui“, (fej-te-bodi!) Prilastoval je v zbornici Bizmark znanega Kullmana središča, rekoč: „Toda, gospodje, le sujte ga od sebe, dokler hočete; on se vender le vaših škriccev prijema! Levičarji, ki tudi niso brali „olikanega Slovenca“, kakor Bizmark ne, so k temu strašno ploskali, — iz središča pa je ferčal Bizmarku v ušesa črn tič, ki se mu pravi: „Pfui“. Zdaj je že precej tacih tičev, ki Bizmarku prižvižgujejo odmenjeni „Sedan“. — V Parmi se je že zaperlo nekaj fabrik, druge se še bodo zaradi vedno večje teže novih davkov. — Praznik čistega spočetja se je obhajal v Rimu z velikimi pobožnostmi, vse cerkve so bile polne ljudstva, velike množice ljudi pri sv. Obhajilu. Vlada pa je držala vojake po kosarnah, češ, ako bi katoličani kak hrup naredili. Huda vest, ali pa bedast strah, še bolj pa hudobija, da taki praznik ubozih revežev v cerkev ne pusté, in ne vedó, da s tim si še prav kašo pogrejejo. — S Krasa se naznanja v „Glas“, da nekatere vradnije zahtevajo od vikarijev bukvice zapisovanih maš in da se jim na maše davki nakladajo!! Ker so dajatve za maše zgolj milošnja, je gotovo, da vradnije imajo ravno tako malo pravice prašati po mašnih bukvicah, kakor malo smejo beraču v žep segati in stikati, koliko da ima v njem soldov. — Velik šum dela na Ögerskem prestop hčere znanega generala Görgeja v katoliško Cerkev. — Iz velike Britanije naznanjujejo, da mladi vojvod iz Norfolkke bode v kratkem mašnik posvečen. Norfolkki so ena najimenitnejših plemenitih družin na Angleškem. Ena njegovih sester je že delj časa redovnica. — Darfurska dežela v Sudanu, kakor pišejo, je sprejela zedinjenje z Egiptom. — Nemški državni zbor je enoglasno sprejel Laskerjev predlog, da naj opravični odbor naglo poroča, če je to postavno, da se členi državnega zbora, brez njegovega privoljenja, med zasednicami v ječo vlačijo za dostanje po sodnijah odločene kazni, kakor se je ravnokar zgodilo Majunku, katoliškemu vredniku poštenega časnika „Germanie“. Najberže bo to zopet ena prav gorka na Bizmarkovo prederznost. — Sv. Oče so te dni sprejeli g. Huferja, vnuka Maliinkrotovega; prašali so o tej priliki o zapertem škofu Paderbornskem, in pohvalili so njegovo serčnost v brambi resnice. — Laški vladni časnik „Gazzetta d'Italia“ tarna zaradi notranjih razporov laške zbornice; „niso pa katoličani tisti, ki se zarotuje zoper domovino“, pravi „Gazzeta“, „ampak naši notranji razpori...“ „Puntarji so, ki se med seboj pretepajo“, pristavlja „Unità“.

Listek za raznotero robo in blago.

Náša ljuba Gospa presv. Serca.

III.

Náša ljuba Gospá presvetega serca.
Prosi za nas Boga!

Glej, Gospodov angelj teb' poslani,
Ti skrivnost prezvišeno naznani:

Ti boš Mati Jezusa, Mati Sinu Božjega.

In Beseda je meso postala,
Milostno med nam' je prebivala;
Tvoja sveta, čista kri — Sina Božjega živí.

Ti Zveličarja sveta rodila,
Si Devica čista — Mati bila;
Ker mu pa življenje daš, materno oblast imaš.

Si v naročju svojem ga imela,
Radovala si se z njim vesela;
Tvoje serce kar želi — spolni Dete Božje ti.

Priča Kananejska ženitnina,
Kjer je zmanjkovalo vina,
Da Gospa njegova si; — kar porečeš, on stori.

V veličastvu Božjem zdaj kraljuješ,
Milost materno ljudem skazuješ;
Ter si tudi tam Gospá — Jezusovega serca.

Iz Ljubljane. Drobčinice s popotvanja prečast. o. Salezija Volčiča. (Dalje.) Popotvanje iz Temešvara proti Belgradu in Semlinu je bilo od začetka po železnici do Basiaša, postaje ob Donavi. Na ti poti sem se peljal memo mesta Veršeca (Versecz), ki ima 22.000 prebivavcev, in memo Bele cerkve; v tih dveh krajih pridelujejo veliko dobrega vina. Terte so večidel nasajene po ravnini in niso čez poldrugi čevlji visoke, torej jim ni treba palic; mladike se jim včasih polomijo, da ne rastejo višje.

Ko dospemo v Basiaš ob Donavi, je bil že pripravljen parobrod, da smo se na njem peljali proti Belgradu. Ladija je bila 83 stopinj dolga in v sredi 18 stopinj široka. Ob 1/2 10 zjutraj smo se odpeljali iz Basiaša in smo prišli v Belgrad ob 3,6 popoldne. Na poveljski ladije so s platnom prepreženi prostori s klopmi, da se sedi. V zadnjem delu ladije je prvi red, v sprednjem pa drugi. Vsak red ima spodej v znotranjem delu ladije sobane za prenočevanje. Od Basiaša do Belgrada sem plačal na drugem mestu samo 1 gl. 76 kr. Vožnji listki so podobni železničnim in se kupujejo na kolo-dvoru. Kakor pri železnici, zvoné tudi tukaj zavoljo reda.

Širokost Donave je zelo različna; široka je četrte ure, tu pa tam pol ure, na enem kraju zelo celo uro. Bregova se pa vendar zmeraj oba dobro vidita. Na avstrijski strani je breg raven, brez vse zanimivosti, večidel obrašen z verbami in drevesi, pa brez sél. Toliko lepši je pa breg na turški in serbski strani skozi in skozi hribovit, tu pa tam obljuden z lepimi seli in precej obilno z vinsko tero obsajen. Posebno lepo je viditi okolico okrog Semendrije (mesta serbskega s kakimi 6000—8000 prebivavci).

Belgrad ima kaj lepo lego na pomolku suhe zemlje, ki se počasi vzdiguje, nekako za polovico tako visoko kakor Ljubljanski grad. Tukaj memo teče na vzhodni strani Donava, na zahodni pa Sava, ktera se pri Belgradu v Donavo izteka, tako da je ob vsaki reki polovica mesta. Na bregovih obeh rek je obilno ladij vsake verste. Čisto na koncu te rige je slavna terdnjava belgrajska, zavoljo ktere je bilo že veliko človeške kervi prelite.

Belgrad šteje blizu 35.000 prebivavcev. Kar so se turki umaknili, so zidali več novih velikih poslopij, in Serbi še zmeraj nove zidajo. Stare turške hiše so majhne, pa čedne. Mošej je še veliko, katerih tenke, visoko v zrak moleče minarete (stolpe) je čarovito viditi. Vendar so razun dveh mošej vse zaperte. Ko so namreč turki terdnjavo zapuščali odhajali, so se bili s serbsko vlado pogojili, da Serbi ne smejo nobene mošeje v mestu podreti, dokler ali sama ne razpade, ali jo pa morebiti s časom turki zopet v oblast dobé. Dve mošiji vendar mora serbska vlada turkom odpušči pustiti in za nju spoštovanje skrbeti. Lepo je viditi serbske cerkve z visokimi zvoniki in pozlačenim lepoticjem. Ali za katoliške cerkve latinskega obreda se malo skrbí. V Belgradu še prave katoliške duhovnije ni, ampak le misi-

jonska postaja z enim mašnikom, čegar cerkev, veliko več kapela, se nahaja v avstrijskem konzulskem poslopiju.

Tlak je v Belgradu slab iz ostro-okroženega kamenja, tudi ob hišah v več krajih manjka plošč. Terdnjava stoji tik Donove na eni strani, in ravno ob Savi na drugi strani; njeno znožje ni viši kakor drugo mesto, ne doseže več kot polovico visočine ljubljanskega grada. (Dalje nasl.)

Nabirk za Dolence smo te dni v drugič 104 gl. 41 kr. oddali v knez. škof. pisarnico; za pogorelce na Verhniku pa v tretjič 27 gl. 95 kr.

Učiteljski Tovariš. List za šolo in dom. Vrednik gosp. Mat. Močnik. Izhaja po dvakrat na mesec. Cena 3 gl. (pol leta 1 gl. 50 kr.) Naj rečemo in serčno prosimo ob kratkem gg. duhovne, katoliške učitelje in sploh šolske prijatelje: Nikar ne pustite v zaton iti tega edinega lista v pravem katoliškem po menu. Če utone, nihče več ga ne bo v življenje obudil. Dober list je več vreden kot vse zlato in blago; ohranite ga torej.

Spominek dr. Vončina. Eden odličnih sošolcev ranj. dr. Vončina je nam pisal in prav goreče nasvetoval, naj „Danica“ sproži misel, zlasti sošolcem in prijateljem, da se oskerbi ranjcemu spodoben spominek. Slišali smo pa, da ranjcega brat gospod Ivan, zagrebski župan, namerja sam predragemu bratu oskerbeti spominek. To bodi za zdaj naznanjeno, ko ima kdo kako nadaljno misel sprožiti, je še zmeraj čas.

Državni zbor prejenja za praznike do 20 pros. po novem letu.

Madjarski minister Trefort je pred časom postavil za profesorja fizike na katoliški gimnaziji v Požunu nekega odpadnika redovnika, akoravno je bil profesorski zbor enoglasno nasvetoval dobro zasluženega učnika Szakmary-a. Tisti odpadnik je nedavno v 4. gimnazijalnem razredu o stvarjenji tako pobujljivo krojil, da so ga celo učenci ustavili. — Ako ministri zoper svet profesorjev in v kervavo žaljenje katoličanov odpadnike tako pestujejo, potlej ni čudo, da se na Ogerskem tako godi, kakor zdaj vsi časniki pišejo, da se namreč vse na kant nagiba.

Car ruski je Mak-Mahonu podelil red sv. Andreja, ki je eden prvih redov ruskega cesarstva, to je, podelil ga načelniku začasne vlade on, ki načelnika začasne vlade (španske) še priznati in hotel. Rekel je v spremiljavnem pismu car, da je že davno želel prilike, da pokaže maršalu svoje visoko spoštovanje. Soditi bi se utegnulo iz tega na kako zvezovanje med Ruskim in Francoskim, toda danes se je na take zunanosti malo zanašati; visoka politika včasih še nalašč svoje namene s čimur si bodi zagrinja. Mogoče je vendar, da Rusija hoče Bizmarka zaradi njegovih presilnih prederznost nekoliko postrašiti.

V koliko neznanstvo korupcijo je zabredla tako imenovana „edina Italija“, kaže Minghetti z obljubo, da bode vlada spoštovala cerkveno svobodo, ako isto stori Cerkev nasproti državnemu pravu. — Ali se ne pravi to: Jest ki sem te oropal in te še vedno ropam, bom spoštoval tvojo svobodo, ako ti moj rop spoštuješ!

V Rimu je 16. t. m. o 1/2 3 popoldne mestna straža naletela za lakoto onemoglo ženo Angelo Fioravanti, ki je obležala na ulicah „via Leccosa“, ker že dva dni ni nič imela vžiti... O blažena „svobodna Italija!“ —

Za novo leto! DeVs! saLVs VenIat nobIs, aMICIs CVnCIIs
P. B.

Iskrice ignacijanske

za vse dni v letu.

18. *Nesterpljivo bi mi bilo življenje, ko bi se prepričal, da je skrito v mojem srcu kaj, kar je človeško, in ne popolnoma Božje.* (S. Ignat. vitae lib. IV. §. 5.)

Dobro je, kar je v vsakem obziru popolno, slabo če le v enem obziru kaj manjka. Srečen ne boš, dokler ne boš vsega zaničeval, ali pa vsega pridobil. Sreča je natančna: ako ti le kaj manjka, si nesrečen. Z nobeno umetnijo tega lože ne dobiš, kakor če Boga samega ljubiš.

Kdor je enkrat okusil, kaj je Bog, temu se kmalo vse drugo pristudi; kdor pije iz tega potoka sladkosti, temu težo dela vsaka tudi naj loži jed, ki je vstvarjena.

Kakor se pereze, tudi le z eno kapljico obteženo, ne more dvigniti kviško, in ako ga tudi po sili ušknesh

kviško, vendar vsled svoje lastne peze zopet pade na zemljo, tako se tudi duša ne more povzdigniti proti nebu, ako jo le naj manjša želja veže na zemljo.

Ves, kolikor te je, si Božja last in Božja stvar. Ako se vsega Bogu nazaj ne daš, nisi pravičen. Svoje ljubezni ne moreš deliti, ker si vso Bogu dolžan: in če Mu tudi vso daš, Mu vendar še mnogo dolžan ostaneš. Kaj še le, ko bi je en del drugam obrnil?

Dobrotni darovi.

Za sv. Očeta: Mati in hči 1 gld. 35 kr. v dober namen. — Po g. Rozmanu 40 kr. — Marijana 1 gold. 20 kr.

Za afrikanski misijon: Neimenovan 5 gl. — S Podlpe 2 gl. — Po čast. gosp. župniku z Gorjan 4 gl.

Vabilo

k naročevanju na cerkveni list:

„ZGODNJA DANICA“

za leto 1875.

Komur je le kolikaj malo mar za katoliško življenje in za to, kar se v cerkvenem oziru zlasti na Slovenskem, pa tudi sicer po svetu godi, dandanašnji brez cerkvenega časnika nikakor ne more biti. „Zgodnja Danica“ v tem oziru po zmožnosti dela, zato se smemo trdno zanašati — ne le da se bode ohranila, temveč se čedalje bolj razširjala med našim narodom. Pripravljenih in osnovanih imamo že precej lepih in prav koristnih tvarin za prihodnje leto.

„Koledar“, ki se je častitim bravcem tako močno prikupil, se bode v drugi obliki nadaljeval. Le enega samega svetnika ali svetnice življenje bode namreč vsak teden obširniše popisano, (to je, tacega, ki to leto ni bilo še popisano), o družih za vsak dan se bode le kaj malega povedalo, ter ne bode prazno ime stalo. Tako so „novi koledar“ osnovali dosednji popisovalec p. n. gospod kanonik J. Volc in tudi začetek prav lepo že izdelali.

Naš posebno marljivi pisatelj gospod Janez Volčič nam je izročil precej obširen, času čisto primeren spis: „Cvetlice, posvečene Naši ljubi Gospej presv. Serca“, ki se prične precej z novim letom. Tudi nova podružnica „Naše ljube Gospe“ v stoljni cerkvi utegne v kratkem obilno lepe tvarine tegnititi za naš cerkveni list.

Podučljiva in ob enem zanimiva bode daljši „naravoslovsko-versko-zgodovinska čertica z napisom: „Kača“, ki jo je izdelal po Gaumu („der heil. Geist“) č. gosp. M. S., eden naj čverstejših pisateljev na Primorskem, in smo spis prihranili za l. 1875.

Cerkvena kronika bode v „Danici“ tudi nadalje svoje predale imela ter marljivo se zbirale imenitniše dogodbe po Slovenskem v cerkvenem, pa tudi v drugim oziru.

Ker bo „koledar“ to leto manj prostora jemal, bode moč ozir imeti tudi na mnogotere druge, zlasti času primerne spise, na kritično pretresovanje raznih dogodb, na razgled po daljnem svetu, in na manjši spodbudljive spiske, kakor na „Iskrice“, ki se bodo od sil dōb hitreje nadaljevale. Posebno bodi prijatlom priporočen oddelek „Listek“ za kratke novice nekterih verstic, ki jih sleherni brez truda lahko pošilja.

Vsim prijatlom in naročnikom našega cerkvenega lista, posebej še gospodom dopisovalcem, izrekamo naj priserčniši zahvalo in „Bog plačaj!“ Prosimo, naj vsi „Zgodnji Danici“ ostanejo zvesti ter naj pristopi v vsakem oziru še veliko novih. Zadevne čast. gospode lepo prosimo, da bi nam tudi dalje „duhovske spremembe“ pridno pošiljali, s čimur močno vstrezajo vsim Slovencem.

Zdaj pa vsim: Srečno, veselo novo leto in Božja pomoč!

Zgodnja Danica velja:

po pošti za celo leto	4 gld. 60 kr.,	v tiskarnici sprejemana za celo leto	4 gld.,
„ „ „ pol leta	2 „ 40 „ „	„ „ „ pol leta	2 „
„ „ „ četert leta	1 „ 30 „ „	„ „ „ četert leta	1 „

Naj ložej in naj ceneje se naročnina pošilja po poštnih odkaznicah z napisom: *Naj prejme sl. založništvo „Zgodnje Danice“ v Ljubljani.*

Vredništvo in založništvo.